

Folk først.

Program for
Sandefjord Venstre
for perioden 2015–2019

Den liberale byen.

Hva er Venstre

Venstre er et sosialliberalt parti. Venstre vil et samfunn hvor folk har frihet og mulighet til å skape sin egen vei til det gode liv, der vi tar ansvar for hverandre og for miljøet.

Liberal politikk tar utgangspunkt i det enkelte mennesket. Vi vil være utålmodige i vårt arbeid for rettferdige løsninger som gir alle mennesker frihet. Alle skal ha mulighet til å bruke sine evner til beste for seg selv og samfunnet. På denne måten skaper vi den liberale byen.

Hva vil Venstre med Sandefjord?

Veksten i Sandefjord er positiv for byen. Det er et kvalitetstegn at folk ønsker å flytte til byen vår, men det gir også noen utfordringer. Vi må møte disse utfordringene på en god og kreativ måte.

De fleste av oss lever gode liv i Sandefjord, men ikke alle har det like bra i kommunen vår. Vi har viktige utfordringer når det gjelder bedre levekår for alle.

Kriminalitet, rus og sosiale problemer er noen av utfordringene som skal løses, vi må også fortsette å jobbe for å skape et levende sentrum. Sandefjord skal være en raus og varm by der vi tar vare på hverandre – en inkluderende by med rom for alle.

Vi i Venstre er glade i Sandefjord. Vi brenner etter å være med på å forme Sandefjords framtid. Venstre vil at Sandefjord skal være en liberal, moderne, grønn og trygg by.

Den moderne byen.

For Venstre er det viktig at byens utvikling skjer på en moderne og framtidrettet måte. Samtidig er det å ta vare på byens egenart og historie helt sentralt for Venstre. Miljø, design og kvalitet skal være målekriteriene for byutviklingen. Byutviklingen skal være framtidrettet og føre til et levende sentrum for næringsliv og innbyggere. Venstre er opptatt av å bevare gateløpene og ta vare på sikt-linjene i sentrum mot havna og de grønne åsene som omkranser byen vår. Byrommet tilhører oss alle – nå og i framtiden.

Vi vil at planer skal være forpliktende og forutsigbare. Vi skal være tro mot kommuneplanen og våre reguleringsplaner. Vi må i størst mulig grad søke å unngå dispensasjoner.

Byutvikling

Sandefjord er i vekst, og vi må legge til rette for fortetting i mange deler av byen. Vi har plass til mange nye boliger og arbeidsplasser i Sandefjord uten at dyrket mark eller viktige rekreasjonsområder bygges ned. Arbeidsplasser må i større grad etableres i og nær sentrum – og gjennom bedre utnyttelse av eksisterende næringsområder. Vi har som mål å fortette på Hegna. Vi ønsker ikke detaljhandel på Pindsle.

Vi vil kreve reguleringsplaner for større prosjekter. Nye boliger må først og fremst etableres på områder med kort avstand til busstilbud og utbygd sykkelnett. Småhusområdenes egenart skal bevares, og nye bygg skal være tilpasset omgivelsene. Vi ønsker ikke høyhus ned mot havna.

Sentrum skal være universelt utformet og tilgjengelig for alle.

Ta vare på byen kvaliteter

Fortetting må ikke komme i konflikt med byens historiske og grønne kvaliteter. Sandefjord skal videreutvikle sin egenart som et levende sentrum omkranset av grønne åser.

Venstre vil:

- ✓ Utvikle en helhetlig plan for sentrum. Inkludert tivolitomta.
- ✓ Fjerne parkeringen av biler på tivolitomta – anlegge park – legge til rette for midlertidige serveringssteder, kafeer.
- ✓ Etablere sentrumsstrand ved Stub.
- ✓ Satse på båtturisme.
- ✓ Etablere kyststi langs vannet fra Stub til Hegna og rundt Framnes.
- ✓ Aktivt følge opp kommuneplanen og andre planer som legger føringer for byutviklingen.
- ✓ Fremtidig parkering etableres under bakkenivå i sammenheng med nye utbyggingsprosjekter.
- ✓ Jobbe for å etablere parkering inne i Preståsen.
- ✓ Bevare parker og grønne lunger i sentrum og bynære områder.
- ✓ Ta vare på siktlinjene.
- ✓ Fortsette å oppgradere Preståsen – legge til rette for Preståsen som konsertarena.
- ✓ Åsene som omkranser sentrum skal ikke bebygges slik at det reduserer muligheten til friluftsliv og grønne lunger.
- ✓ Vi bør la åsene skal beholde sin naturlige form og karakter ved å unngå å bygge i høyden.

- ✓ Sandefjord er en sykkelby. Gatene i sentrum bør oppgraderes med flere bilfrie soner og gjennomgående sykkelfelt.
- ✓ Venstre ønsker å etablere en ordning med bysykler.
- ✓ Etablere flere enveiskjorte gater, for på den måten å skape bedre plass for gående, uteserveringer m.m.
- ✓ Innføre et pilotprosjekt i sentrum – stenge kvadraturen for bilkjøring på lørdager som en prøveordning.
- ✓ Stimulere innbyggerne til å bruke sykkel til byen
- ✓ Tilrettelegge for flere arbeidsplasser i og nær sentrum.
- ✓ Være fleksible når det gjelder å etablere kontorlokaler i 1. etasjer i stedet for tomme lokaler.
- ✓ Oppgradere gater, plasser og torg.
- ✓ Ta vare på byens miljøskapende bygg og bygningsmiljøer, vektlegge kulturhistorisk verdi (bevaringsplakaten) ved byfornyelse.
- ✓ Være aktive for å bevare og vedlikeholde bevaringsverdig bebyggelse i sentrum. Og vi vil sette av/søke midler til dette.
- ✓ Støtte private bevaringstiltak – sørge for kommunal og statlig støtte
- ✓ Ta vare på byens særegne arkitektur og fasader – jugendstil – og ta kommunens bevaringsplakat med i all planlegging i sentrum.
- ✓ Utvide sentrum mot Hegna og Kilen.
- ✓ Legge til rette for et fast bruktmarked og bondens marked på Ågårds plass.
- ✓ Støtte sykkelbro fra Stub til Framnes.
- ✓ Videreutvikle Midtåsen som skulpturpark.
- ✓ Sette av et fond for vedlikehold av Midtåsen
- ✓ Venstre ønsker en utvikling av Badeparken, slik at det kan skapes områder hvor folk kan samles til ulike typer aktiviteter, som lek, spill, picknick m.m.

Gode bomiljøer

Fortetting må ikke komme i konflikt med byens historiske og grønne kvaliteter. Sandefjord skal videreutvikle sin egenart som et levende sentrum omkranset av grønne åser.

Venstre vil:

- ✓ Etablere nye boligområder nær sentrum eller steder hvor det er sikret et godt kollektivtilbud.
- ✓ Sikre gode idretts-, rekreasjons- og grøntarealer i forbindelse med fortetting.
- ✓ Ta vare på småhusområdene.

Tilgjengelig for alle

Sandefjord må fortsette sitt arbeid for å gjøre byen enda mer tilgjengelig for funksjonshemmede.

Venstre vil:

- ✓ La universell utforming være førende for planlegging av alle offentlige rom.
- ✓ Stille krav om universell utforming når kommunen leier lokaler, både permanent og til arrangementer.
- ✓ Sikre alle tilgang til offentlige kontorer og møterom.

En JA-kommune

Kommunen er til for innbyggerne, ikke omvendt

Sandefjords innbyggere skal kunne ha tillit til at kommunen utfører sine oppgaver på en god og effektiv måte. For Venstre er det viktig at kommunen forvalter innbyggernes tillit. Vi ønsker at kommunen innenfor de vedtatte planer skal være en JA-kommune, som er løsningsorientert, effektiv og fleksibel.

Venstre skal være innbyggernes vaktbikkje for å sikre likeverdig og rettferdig saksbehandling. Sandefjord Venstre vil være ombud for innbyggerne. Det er en rolle vi tar på alvor.

Kommunen skal være en god og forutsigbar samarbeidspartner for innbyggere og næringsliv. Sandefjord kommune må fornyes med det mål å yte bedre tjenester til sine innbyggere.

Vitalisering av lokaldemokratiet

Makt bør flyttes fra staten til lokale folkevalgte, og den politiske aktiviteten på nivåer under bystyre og formannskap stimuleres. Kommuneøkonomien må styrkes og frigjøres fra statlig detaljstyring.

Derfor har Venstre vært pådriver for den nye kommune- og regionsreformen og Sandefjord Venstre har hele tiden vært aktive i prosessen med å danne en ny stor kommune.

Venstre vil:

- ✓ Sørge for åpenhet i forvaltning og politiske utvalg.
- ✓ Vitalisere politiske utvalg ved å delegere flere beslutninger fra formannskap og bystyre til hovedutvalgene.
- ✓ La kommunen styre egen økonomi - påvirke regjeringen for å øke andelen frie statlige overføringer.
- ✓ At formannschaftsmedlemmer verken skal sitte i styret i kommunale- eller interkommunale foretak/selskap.
- ✓ Styrke ungdomsrådet som en del av lokaldemokratiet; la ungdomsrådet forvalte midler til ungdomsarbeid.
- ✓ Gi stemmerett fra 16 år ved kommunevalg.

Den effektive kommunen

For å kunne yte best mulige tjenester til sine innbyggere, må kommunen hele tiden være åpen for fornyelse. For Venstre er det uten betydning om det er private eller kommunale selskaper som leverer de kommunale tjenestene. Det viktigste for Venstre er høy kvalitet, fornøyde brukere og effektiv bruk av penger.

Venstre vil:

- ✓ Redusere kommunal saksbehandlingstid. Der det er nødvendig
- ✓ Sikre lik konkurranse mellom kommunale og private tjenesteleverandører.
- ✓ Redusere kommunalt eierskap som ikke har en samfunnsmessig begrunnelse.
- ✓ Sikre at søknadsprosesser i kommunen i størst mulig grad kan utføres på nett, men samtidig sørge for at innbyggere som ikke behersker datateknologien, sikres nødvendig hjelp og veiledning i forbindelse med offentlig oppdrag.

Den kreative byen – Et godt sted å bo.

Sandefjord skal være en åpen og fordomsfri by, hvor Kunnskap og kultur blir prioritert. Vi må gi muligheter til mennesker med nye ideer, og legge til rette for nyetablering, kunnskap og kreativitet på alle områder.

Grønn næringsvekst i Sandefjord

Befolkningsutvikling og arbeidsplasser er nært knyttet. Byene som vil lykkes må ha en velfungerende infrastruktur, skape attraktive næringsarenaer og selge seg inn for omverdenen.

Venstre vil:

- ✓ Bidra til etablering av nye arbeidsplasser.
- ✓ Sikre fortgang i avklaring av næringsarealer. Attraktive næringsarealer er en grunnleggende forutsetning for å være potensiell lokalisering for eksisterende bedrifter som f.eks. vil flytte ifra Oslo.
- ✓ Utrede området Torp Øst, med alternative scenarier avhengig av Jernbaneverkets valg av ny jernbanetrase.
- ✓ Påvirke ordfører og rådmann til å være mer framoverlent, for proaktivt å tiltrekke nye arbeidsplasser. Både ved å kontakte bedrifter og aktivt påvirke at statlige arbeidsplasser som desentraliseres skal tilfalle Sandefjord/Vestfold.

- ✓ Styrke handelen i og nær sentrum gjennom gode rammebetingelser for næringslivet, god tilgjengelighet til sentrum og et godt offentlig parkerings-tilbud.
- ✓ Vi vil gå imot forslag om søndagsåpne butikker
- ✓ Køfrihet og forutsigbar transporttid er et moment for både etablerte og næringsvirksomhet som vurderer etablering. Vi skal fortsette å forsterke at vi er en sykkelby og at det derfor er nødvendig å etablere grønne årer mellom boligområder og næringsområder.

Politikk som er bra for de små bedriftene er nesten uten unntak også bra for de store, men ikke nødvendigvis motsatt.

Vekstfremmende vilkår for alle bedrifter, og spesielt de mindre bedriftene, gründerne og selvstendig næringsdrivende har vært og er viktige Venstre-saker lokalt og nasjonalt.

Gründerpartiet Venstre vil:

- ✓ Øke satsingen på entreprenørskap i skolen, og være pådriver for økt samarbeid mellom bedrifter og skole.
- ✓ Styrke utdanning og støtte-spillerne for gründerne. Dette ved både å styrke Ungt Entreprenørskap og START. Dette vil også medføre et styrket offentlig-privat samarbeid, som Venstre er positive til.
- ✓ Bidra til etablering av et gründerhus i Sandefjord. Dette vil både ha en sterk positiv signaleffekt, skape bedre ramme for nyetableringer og oppfordre til forskningsbasert virksomhet.

Sandefjord skal vokse på nye framtid-rettede, grønne bedrifter. For å oppnå dette må kommunen tydelig signalisere at man både er en tilretteleggende og stimulerende partner for næringslivet. Kommunen har i samarbeidet med næringslivet den viktige

rollen som tilbyder av mellomstasjonen mellom læring og jobb, ved å tilby lærlingeplasser. Sandefjord skal være en offensiv næringskommune.

Venstre vil:

- ✓ Styrke innovasjonskraften i kommunen; Sandefjord skal delta i den Kommunale innovasjonskonkurransen. Dette for å vise at vi er en framoverlent og næringsvennlig kommune.
- ✓ Vi ønsker å sette av midler til et innovasjonsfond. Det er viktig at kommunen er kreativ og innovativ – og at man for å møte utfordringene har fokus på å jobbe smartere.
- ✓ Øke antall lærlinger 1) ved stille krav ved anbudsutlysninger og 2) i kommunen, ved at det skal være 2 pr. tusen innbyggere innen 2018.
- ✓ Vi vil fortsette å være et ombud for næringslivet i Sandefjord. Vi vil påvirke vår stortingsgruppe i saker som er viktig for lokalt næringsliv. Eks. saken om netthandel og like konkurransebetingelser.

Det er ikke lenger tilstrekkelig at kommunen har papirfestede ambisjoner.

- ✓ Vi vil at Sandefjord kommune skal ha fokus på å bekjempe svart arbeid og sosial dumping.
- ✓ Vi vil kreve at man i anbud stiller krav om ansatte med fagbrev og fast ansatte.

I Vestfold er det flere mellomstore byer og avstanden dem i mellom blir stadig kortere ved gradvis bedre transportårer. Raskere mobilitet byene imellom gjør at stadig flere bor i en by og jobber i en annen. Byene har derfor felles interesse av gjensidig suksess. Samarbeidet med nabobyene må styrkes

Barnehagene.

Sandefjord skal være barnas by. Hele byen skal tilby gode og trygge oppvekstvilkår for våre barn. Gode oppvekstvilkår betyr blant annet nok barnehageplasser med høy kvalitet, som gir et godt pedagogisk og sosialt tilbud for barna, og der barna lærer gjennom lek og får den støtten og oppfølging de har behov for.

Et tilbud til alle

Alle barn skal ha like muligheter til barnehageplass, uansett foreldrenes økonomi.

Venstre vil:

- ✓ Utvide retten til barnehageplass, slik at retten til plass også vil gjelde for barn som fyller ett år senest utgangen av desember det året det søkes om barnehageplass
- ✓ Støtte forslag om gratis kjernetid i barnehagen for 4 – 5 åringer til foreldre med lav inntekt. På sikt utvide til familier med lav inntekt for alle barn.

Et godt og variert barnehagetilbud

Det bør være et mangfold av private og kommunale barnehager, som sammen bidrar til et godt og variert barnehagetilbud, som vil dekke familienes behov og gi barna trygge rammer.

Venstre vil:

- ✓ Jobbe for å etablere et tilbud om et mangfold i barnehagene
- ✓ Utvide tilbudet om fleksible åpningstider i barnehagene kombinert med regler om maksimal oppholdstid, for å lette hverdagen til foreldre med skift- og turnusarbeid.

Personalet i barnehagen

Personalet i barnehagen må ha evne til å møte hvert enkelt barn, og være en trygg voksen for barna. Personalet må ha en god faglig bakgrunn. Det er viktig med kvalifiserte voksne som kan veilede barna i løpet av en dag, og som gir barna store muligheter til mestring. Det er en særlig utfordring å rekruttere menn i barnehagene. Det er viktig for barna at de får møte voksne av begge kjønn i barnehagen. I et likestillingsperspektiv er det viktig at barn og samfunnet ser at kvinner og menn har et omsorgsansvar for barna.

Venstre vil:

- ✓ Kreve at alle ansatte i barnehagen behersker norsk skriftlig og muntlig
- ✓ Kreve at alle ansatte minst har fagbrev som barne- og ungdomsarbeidere
- ✓ Tilby kurs for alle ansatte på området vold og overgrep mot barn
- ✓ Dette bør skje i samarbeid med offentlige og frivillige organisasjoner.
- ✓ Det bør lages en tiltaksplan innenfor området vold og overgrep. Gjerne i samarbeid med barneombudet.
- ✓ Satse på kompetanseutvikling av alle styrere
- ✓ Belønne de barnehagene som har lykket med å rekruttere menn og som har lagt til rette for at menn blir i barnehagen.

Innholdet i barnehagen

Barnehagen skal bidra til å utvikle barnas grunnleggende ferdigheter, lærelyst, motorikk og nysgjerrighet.

Venstre vil:

- ✓ Satse på å gi barn grunnleggende ferdigheter med fokus på språk, tall- og mengdeforståelse
- ✓ Styrke språkopplæringen for minoritetsspråklige barn
- ✓ Øke satsingen på barnehagens uteareal som arena for fysisk aktivitet

Skole.

Skolen skal ikke bare overføre lærdom – den skal også gi elevene kompetanse til å skaffe seg og vinne ny kunnskap. Sluttmålet for opplæringen er å anspore den enkelte til å realisere seg selv på måter som kommer fellesskapet til gode.

(Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen)

Skolen skal gi elevene en opplevelse av mestring, og det er avgjørende at elevene utvikler evne til selvstendig tenkning, nysgjerrighet, kreativitet og kritisk vurdering. Skolen må lære elevene til en kritisk holdning til den enorme informasjonsmengden som de daglig møter i den digitale verden – de må lære at kunnskap er noe annet en informasjon.

Skolens fagpersonale

Et dyktig og motivert fagpersonale er nøkkelen til en god skole. Det betinger at personalet blir tatt aktivt med i skolens faglige utvikling og endringsprosesser. Skal skolen bli en lærende organisasjon, er det helt avgjørende at skolens personale føler at de blir vist tillit i sitt daglige virke. Endringer i den pedagogiske skolehverdagen må ta sitt utgangspunkt i en bred drøfting i skolens fagpersonale.

Venstre vil:

- ✓ Redusere bruken av rapportering til et nødvendig faglig minimum, slik at tiden prioriteres til direkte elevkontakt og meningsfullt samarbeid med foreldrene.
- ✓ Sikre at midlene til etter- og videreutdanning videreføres. Etter- og videreutdanningsprogrammer må også omfatte assistenter og personalet i SFO.

- ✓ Kreve at skolens ledere skal ha pedagogisk utdanning.
- ✓ Gi lærere/assistenter etterutdanning i flerkulturell forståelse og kommunikasjon.
- ✓ Øke bidraget ifra flere yrkesgrupper i skolens hverdag, som for eksempel miljøarbeidere med forskjelligartet kompetanse. Dette da lærere jevnlig utfører arbeidsoppgaver som naturlig kan utføres av andre faggrupper.
- ✓ Holde antall elever pr. kontaktlærer på et forsvarlig pedagogisk nivå.

Skolen skal være et godt sted å være

Skolen har et særlig ansvar for å utvikle et godt læringsmiljø og medvirke til et trygt og stimulerende oppvekstmiljø. Et godt samarbeid mellom hjem og skole er grunnleggende for å nå et slikt mål. Samarbeidet mellom hjem og skole er et gjensidig ansvar.

Venstre vil:

- ✓ Arbeide målrettet mot mobbing og krenking av barn og voksne i skolehverdagen. Sørge for at skolene til enhver tid har oppdaterte planer for antimobbearbeid.
- ✓ Arbeidet mot rasisme må få en sentral plass i skolens undervisningspraksis.
- ✓ Vektlegge tverrfaglig- og tverretattlig samarbeid i skolens arbeid med elever med sammensatte utfordringer – både læringsmessig og sosialt.
- ✓ Styrke helsesøstertjenesten.
- ✓ Sørge for at bygningsmessige vedlikeholdsplaner blir fulgt opp, slik at arbeidsforholdene i for elever og fagpersonalet er i samsvar med arbeidsmiljøloven.
- ✓ Arbeide for at utelekeplassene blir vedlikeholdt og gir spennende utfordringer for elevene.
- ✓ Sikre trygge skoleveier.

Slipp skolene fri

Venstre ønsker å tilby byens elever og foreldre et godt og variert skoletilbud, med selvstendige skoler som har stor pedagogisk frihet. Å slippe skolene fri betyr at de skal ha frihet til å foreta selvstendige prioriteringer i forhold til metodevalg i opplæringen. Planlegging, gjennomføring og evaluering av opplæring må forankres i et bredt faglig lagarbeid. Vilje og evne til samarbeid blir en viktig komponent i lærerkompetansen.

Venstre vil:

- ✓ Støtte en fri og bred pedagogisk debatt i skolen, slik at skolene på et bredest faglig grunnlag kan gi elevene gode kunnskaper innen de grunnleggende ferdighetene, basisfagene og de kreative fagene. Sikre at de kreative fagene får sin rettmessige plass i skolens hverdag.
- ✓ Styrke de kreative fagene og arbeide for at lærere med kreative fag får anledning til kompetansehevning.
- ✓ Sikre en god fordeling av ressursene til skolene. En god ressurstildeling vil gi et godt grunnlag for tilpasset opplæring til alle elevene.
- ✓ Fokuserer på tidlig innsats
- ✓ Sikre at spesialpedagogiske tiltak blir iverksatt så tidlig som mulig i skoleløpet. Det må legges spesiell vekt på støttende tiltak i de tre første skoleårene. Tidlig hjelp kan forebygge senere nederlag i skolehverdagen.
- ✓ Styrke Pedagogisk-psykologisk tjeneste slik at barn med sammensatt vansker får rask og faglig riktig hjelp tidligst mulig i skoleløpet. Tjenesten må samarbeide bredt med andre tjenesteytere i kommunen.
- ✓ Videreutvikle Kulturskolen og satse på Den kulturelle skolesekken. Det må arbeides for å sikre Kulturskolen hensiktsmessige lokaler.

- ✓ Gi elevene i 7. klasse et fullverdig leir-
skoletilbud.
- ✓ Arbeide for at elevene kan sikres fysisk
aktivitet hver dag i skoletiden.

Evaluering av læring

Venstre vil at bruk av testing i skolen skal brukes for å hjelpe elever og lærere til å tilrettelegge for en bedre individuelt tilpasset opplæring. Nasjonale prøver skal brukes etter intensjonene om å gi skolens ledelse og lærerne kunnskap som kan brukes til å tilrettelegge en bedre opplæring i grunnleggende ferdigheter. Det er viktig at skolene gir hjemmene hensiktsmessig skriftlig og muntlig tilbakemelding om den enkeltes elevs skoleutvikling – både faglig og sosialt.

- ✓ God skoleutvikling krever at elevene blir hørt, og at de har reell innflytelse på egen skolehverdag.
- ✓ Sikre at elevene trenes opp til å vurdere eget arbeid, og at egenvurdering skal stå sentralt i skolens vurderingsarbeid.

Skolefritidsordningen(SFO)

Venstre vil arbeide for et nært og koordinert samarbeid mellom skolefritidstilbudet og skolen. Det er viktig at SFO har godt kvalifisert personale, og at det etableres et godt og nært samarbeid mellom hjem og SFO. Det er viktig at det gis økonomisk støtte til lavinntektsfamilier, slik at deres barn kan ha en plass på SFO.

Det må stilles krav om at SFO-ledere har pedagogisk utdanning, og at assistenter får faglig oppfølging i sitt arbeid på SFO.

Venstre vil:

- ✓ Arbeide for etablering av en faglig rammeplan for SFO.
- ✓ Arbeide for gratis kjernetid i SFO for barn i lavinntektsfamilier.
- ✓ Legge til rette for fysisk aktivitet i SFO-tiden.
- ✓ Arbeide for at det skal være pedagogisk personale til stede til enhver tid i skolefritidsordningen.

Kultur.

Et mangfoldig og skapende kulturliv er uunnværlig i et liberalt samfunn. Fundamentet for et rikt kulturliv er frivillig engasjement. Kommunen skal gi økt støtte til frivillig kulturarbeid og privat initierte kulturarrangementer.

Kultur for alle

Venstre vil at alle skal ha mulighet til gode kulturopplevelser, uavhengig av alder, inntekt, funksjonshemninger eller andre ytre faktorer. Kulturpolitikken skal sikre kunstnerens frihet, forbrukerens valgfrihet samt kulturell bredde og bevaring av flest mulige kulturuttrykk.

Venstre vil:

- ✓ Øke ressursene til kultursektoren, og være en aktiv og forutsigbar samarbeidspartner.
- ✓ Støtte og sørge for ressurser til «Verdensteateret» som en kulturell arena for barn og unge
- ✓ Øke den kommunale støtten til frivillig kultur- og idrettsarbeid blant barn og unge.
- ✓ Støtte profesjonelle instruktører i korps og kulturforeninger.
- ✓ Sikre lavere leie for for frivillige organisasjoner i kommunale anlegg.
- ✓ Sørge for øvingslokaler til kulturorganisasjoner.
- ✓ Utarbeide en kulturminneplan og sette av ressurser for å kartlegge og registrere våre kulturminner.

- ✓ Sikre støtte til frivillige organisasjoner som f.eks. Sandefjord lokalhistoriske senter, Gamle Sandefjord og Sandar Historielag.

Allsidige bibliotek

Tilgjengelige bibliotektenester og biblioteket som møteplass for kunnskap er noe Venstre brenner for.

Venstre vil:

- ✓ Støtte etablering av nye lokaler for biblioteket i sentrum.
- ✓ Øke biblioteket sin attraktivitet som møteplass, bl.a. med å utvide åpningstidene til søndagsåpent.
- ✓ Styrke biblioteket med mer ressurser til formidling av nye medier og til å ta i bruk ny teknologi.
- ✓ Utvide biblioteket sin rolle i integreringsarbeidet, ved å tildele flere og mer tydelige oppgaver.

Idrett for alle

Sandefjord skal ha gode anlegg for både breddeidrett og idrett på elitenivå. Kommunen skal legge til rette for fysisk utfoldelse og aktivitet for alle.

Venstre vil:

- ✓ Prioritere bygging og vedlikehold av idrettsanlegg for breddeidrett.
- ✓ Bygge flere flerbrukshaller, blant annet i tilknytning til skolene. Hallene skal tilfredsstille kravene til spillemidler og skal også kunne benyttes av organisert idrett.
- ✓ Tilrettelegge for fysisk aktivitet i SFO der idrettslagene får mulighet til å bidra.

- ✓ Gjennomføre halvårlige dialogmøter med idrett og politikere
- ✓ Øke støtten til det frivillige foreningsliv.
- ✓ Følge opp den vedtatte idrettsmeldingen med tilhørende handlingsplan
- ✓ Gi idretten forutsigbare rammer til investering i anlegg og drift.
- ✓ Ta idrettens organer med på råd i prosesser, og la idrettens representanter være reelle samarbeidspartnere.

Den grønne byen og det grønne skiftet.

En by som går foran vil være best rustet til å møte morgendagen. Ikke bare med bedre miljø, men også med et mer tilpasset næringsliv og bedre velferd. Sandefjord trenger en grønn økonomi. En slik omstilling er krevende, men gir også nye muligheter. Miljøbedriftene blir morgendagens vinnere.

Naturverdiene bevares for fremtidige generasjoner.

Miljø

Alle i Sandefjord har rett til ren luft, rent vann og tilgang på gode og sammenhengende friområder. Venstre er miljøpartiet. Vi garanterer å stå for en offensiv miljø-politikk.

Ta vare på byens grøntområder

Sandefjord har en attraktiv beliggenhet, byens grøntområder, tilgangen til sjøen og kystnaturen bidrar særlig til dette. At byen får flere innbyggere skal ikke føre til nedbygging av grøntområder eller at tilgangen til kystsonen blir dårligere.

Venstre vil:

- ✓ Sikre tilgang til strandsonen for alle og begrense bygging og bruk som skader natur og friluftsinnteressene i disse områdene

- ✓ Arbeide for en bindende arealbruksplan for indre del av Sandefjordsfjorden.
- ✓ Verne friarealer og dyrket og dyrkbar mark.
- ✓ Arbeide for sammenhengende turvei langs fjorden fra Framnes til Stub.
- ✓ Utvikle og vedlikeholde Preståsen og andre grønne lunger i bynære områder.
- ✓ At kommunen skal gå til sak mot eiere som ikke respekterer allemannsretten langs fjorden og sørge for at ulovlige stengsler fjernes.
- ✓ Arbeide for etablering av kyststi fra Lahelle til grensen mot Stokke.
- ✓ Etablere en bystrand med grøntområder i indre havn.

Ren by

Venstre har en målsetning om å redusere avfallsmengden i byen.

Venstre vil:

- ✓ Følge opp og sørge for rullering av kommuneplanen innen klima og miljø
- ✓ Innføre returordning for gamle, ikke-rentbrennende ovner
- ✓ Gjennomføre tiltak for å redusere avfallsmengden i Sandefjord, blant annet gjennom krav til livsløpstenkning for produkter som Sandefjord kommune kjøper inn.
- ✓ Innføre utsortering av våtorganisk avfall som skal brukes som biogass i transportsektoren.

- ✓ Sørge for at ressursene i alt avfall og kloakk blir nyttiggjort.
- ✓ Tilby attraktive gassgriller i et utvalg av grøntområdene for å få ned forbruket av engangsgriller, og utplassere re-sirkuleringsstasjoner for engangsgriller.
- ✓ Sørge for at veier og fortau holdes rene.
- ✓ Avvikle bruk av all olje til oppvarming i Sandefjord.
- ✓ Sørge for at alle kommunale bygg varmes opp energieffektive metoder, slik som fjernvarme, biobrensel eller jordvarme.
- ✓ Stimulere bygging av passiv-hus og lavenergihus, bl.a. gjennom reduserte byggesaksgebyrer.
- ✓ Fergene skal over på landstrøm på terminalen og ved landligge på andre plasser i fjorden.
- ✓ Sørge for at kommunen miljøsertifiserer alle sine virksomheter
- ✓ At Sandefjord kommune reduserer sine klimautslipp med 40% innen 2030

Ren fjord

Kommunen har en fantastisk kystlinje med utallige tilbud og muligheter for friluftsliv og rekreasjon som vi vil at alle skal ha god tilgang til.

Forurensende industri er heldigvis en del av fortiden, men Sandefjordsfjorden har gjennom tidene blitt tilført betydelige mengder av et bredt spekter av miljøgifter og er i dag en av Norges mest forurensete sjøbunner. Fjorden er et av miljødirektoratets prioritetsområder for opprydding.

Venstre vil:

- ✓ Skjerpe kontrollen med utslipp i fjorden.
- ✓ Fortsette arbeidet for en ren fjord.
- ✓ At Sandefjord kommer i gang med den handlingsplanen som foreligger når det gjelder å dekke til forurenset havbunn

- ✓ Sandefjord Venstre vil fortsette å ha trykk på statlige myndigheter slik at bevilgningene kan komme på plass i statsbudsjettet for 2016.
- ✓ Intensivere og prioritere utbytting og oppgradering av kloakknett for å forhindre fremtidige utslipp til fjord og natur.
- ✓ Stanse dumping av skitten snø i indre havn.

Biologisk mangfold og truede arter

Venstre vil stanse utryddingen av arter og ta hensyn til miljøet i all planlegging og utbygging. For å sikre det biologiske mangfoldet, er det nødvendig å redusere inngrepene i naturen gjennom god forvaltning og økt vern, og ved å stanse utbredelsen av fremmede arter på land og til havs. Halvparten av de utrydningstruede artene i Norge lever i skog, derfor vil vi prioritere skogvern høyt, lokalt og nasjonalt.

Venstre vil:

- ✓ Gjennomføre et kunnskapsløft for naturen ved å blant annet kartlegge arts-mangfoldet gjennom en ny runde med kommunal kartlegging av naturtyper.
- ✓ At Sandefjord kommune skal bidra i håndhevingen av skogvernet.
- ✓ Ikke betale ut tilskudd til planting av uønskede treslag.
- ✓ Jobbe for å fjerne svartelistede arter som finnes lokalt.
- ✓ Jobbe for å ivareta rødlistenes arter som finnes lokalt.
- ✓ Støtte binæringen og stimulere til bihold, slik at produksjonen av frukt og grønnsaker som krever pollinering opprettholdes.
- ✓ Ta vare på bier og humler, blant annet ved å plante «riktig» type planter, være restriktiv med sprøytemidler og fjerne pryddplanter/trær som er skadelig.

- ✓ Påse at Sandefjord skal ha en kystsonoplan.
- ✓ Vurdere å innføre lokal forvaltning av lokale bestander. Dette gjelder i hovedsak stedbundne arter. Her kan nevnes eksempler som breiflabb, steinbit, snegler og skjell.
- ✓ Verne Sandefjords kystsoner
- ✓ Sikre en god dyrevelferd. Dyr har en egenverdi og håndtering av dyr skal skje med omsorg og respekt for dyrenes egenart.
- ✓ Sikre kunnskapen om og forståelsen av kystsonen gjennom å oppfordre lokalt samspill mellom marin næring og skole.

Klima

Sandefjord skal også ta ansvar for å redusere de globale miljøutfordringene: utslipp av klimagasser, miljøgifter og tap av biologisk mangfold. Venstre vil legge dette

til grunn for alle politiske vedtak, og bidra til at Sandefjord blir blant de fremste byer til å ta i bruk ny miljøteknologi.

Globalt klimaansvar

Venstre vil sørge for at Sandefjord oppfyller sin del av Kyoto-avtalen og gjør det enkelt for innbyggerne å ta klima-, energi- og ressursvennlige valg. Venstre vil være en pådriver for at Sandefjord oppfyller vedtatt mål om å redusere klimagassutslippene med 25 % innen 2020 og 40% innen 2030.

Venstre vil:

- ✓ Aktivt følge opp og sørge for gjennomføring av klimaplanen.
- ✓ Gjennomføre en klimavettkampanje i Sandefjord for å vise hvordan hver enkelt kan ta klimavennlige valg i hverdagen, enten det gjelder transport, oppvarming og energi eller kjøp av varer og tjenester

- ✓ Gradvis avvikle all bruk av fossil energi til oppvarming i Sandefjord.
- ✓ Sørge for at alle kommunale bygg varmes opp ved hjelp av energieffektive metoder, slik som fjernvarme, biobrensel eller jordvarme
- ✓ Arbeide for bruk av energieffektiv teknologi og bygningsmaterialer i alle nybygg,
- ✓ At flest mulig av kommunens biler bruker lav-/nullutslippsteknologi, slik som biodrivstoff, elektrisitet eller hydrogen.
- ✓ Samarbeid med næringslivet for å utvikle energistasjoner som tilbyr fylling av hydrogen og biogass, hurtiglading for el-biler og andre nullutslippskjøretøy
- ✓ Sandefjord kommune skal bruke sin markedsrett ved å stille klare miljøkrav ved kommunens anskaffelser (f.eks. DIFIs miljøkriterier).
- ✓ Legge til rette for forsøk med lokale tilskudd til miljøvennlig egenproduksjon av energi i bolig (sol, vind o.a.)
- ✓ Trekke oss ut av fond som investerer i fossil energi.
- ✓ Investere i fond som har andeler i fornybar energi.

Samferdsel

Køfrihet og forutsigbar transporttid er et moment for både etablerte og næringsvirksomhet under etablering. Vi skal fortsette å forsterke at vi er en sykkelby og at det derfor er nødvendig å etablere grønne årer mellom boligområder og næringsområder.

Venstre vil:

- ✓ Utbedre vei og trafikkavvikling til Torp og næringsområdene på Fokserød og Kullerød. Samt opprette pendlerparkering ved E18/Fokserød.
- ✓ Etablere sykkel-/gangveier til næringsområder utenfor sentrum.

Et bedre kollektivtilbud

Venstre vil gjøre kollektivtilbudet mer attraktivt i Sandefjord. Kollektivtransporten må prioriteres foran biltrafikken.

Venstre vil:

- ✓ Arbeide for flere avganger i buss-tilbudet, særlig på kveldstid og i helger.
- ✓ Flere busser med hybrid og el-løsninger.
- ✓ Ruste opp bussholdeplasser med universell utforming, bedre informasjon og vedlikehold.
- ✓ Legge til rette for bruk av flere nullutslippsbiler i Sandefjord. Det etableres flere parkeringsplasser for ladbare biler i sentrum og ved friarealområder.
- ✓ Utrede en tilskuddsordning for etablering av ladeplasser i borettslag.
- ✓ Stille krav til lademulighet for biler ved godkjenning av nye bolig- og næringsprosjekter

Sykelbyen Sandefjord

Sandefjord har allerede satset mye på sykkel og innbyggerne er blant dem som bruker sykkelen mest aktivt i hele landet. Det er dobbelt så mange sykkelreiser i Sandefjord som snittet ellers i landet. Det gir oss en unik mulighet til å videreutvikle sykkelbyen Sandefjord. Hver 3. syklist sykler hver dag og 75% av byens innbyggere bor innefor en radius av 3 km fra sentrum. El-sykkelen vil gjøre det attraktivt for nye grupper å sykle til og fra jobb eller på tur. Sandefjord Venstres målsetting er derfor at sykkelbruken i Sandefjord skal dobles de neste 10 årene, til en andel på 20%. Sandefjord skal bli blant de beste sykkelbyene i landet.

Det er mange argumenter for å sykle. En syklist mer i morgenrushet er en bilist mindre. Det reduserer køer og forurensning samtidig som det gir helsegevinst og trivsel. Likevel må vi huske at for de fleste av oss

er det de praktiske argumentene som er viktigst i det daglige – derfor er de viktigste tiltakene de som gjør det enklere, raskere og tryggere å sykle.

Sandefjord Venstre vil etablere et definert, sammenhengende sykkelveinett mellom sentrale bomiljøer og større arbeidssentra i og rundt byen. Gang og sykkelveier videreutvikles i bomiljøer og langs skoleveier. Til lengre sykkelreiser som arbeidsreiser, turer til utfartsområder og treningsformål skal det satses på egne sykkelfelt i veibanen. Dette betyr at det i samarbeid med veimyndighetene må lages en plan for hvilke veier som utvikles som definerte sykkelveier. I tillegg må det lages elektroniske sykkelkart for å lede trafikken til egnede veier. Det må etableres flere trygge, tørre og låsbare parkeringsmuligheter slik at syklistene er trygge for investeringene sine. Sandefjord må ta på alvor at sykkeltyverier er et omfattende samfunnsproblem.

Venstre vil:

- ✓ Etablere trygge gang og sykkelveier mellom boligsentra og skoler (barne- og ungdomstrinn).
- ✓ Definere innfartstraseer (sykkelbaner i veien) til og fra bysentrum innenfor 5 km radius
- ✓ Etablere et sykkelveinett med egne sykkelbaner til og fra arbeidssentra som f.eks. Pindsle, Torp, Borgeskogen
- ✓ Samarbeide med sykkelklubber om etablering av faste treningsveier og traseer som tilrettelegges spesielt for aktiv sykling.
- ✓ Legge opp til sykkelbane eller gang- og sykkelvei etter hva som er mest hensiktsmessig til utfartssteder som badeplasser og severdigheter.
- ✓ Etablere en ordning med bysykler til allmenn bruk.
- ✓ Jobbe for et bilfritt sentrum og en restriktiv parkeringspolitikk

- ✓ Arbeide aktivt for at Sandefjord inngår i den statlige ordningen med bymiljøavtaler, slik at kollektivtilbudet kan styrkes.

Alle gang og sykkelveier/sykkelbaner merkes, asfalteres og vedlikeholdes med tanke på helårsbruk.

Den trygge byen.

For Venstre betyr trygghet at vi vil bekjempe kriminalitet, men det betyr også at vi skal skape trygge rammer for byens innbyggere gjennom ulike faser i livet. Du skal også føle trygghet for at kommunens tjenester holder den kvalitet de skal. Sandefjord skal være en by der vi tar vare på hverandre.

Kriminalitetsbekjempelse

Sandefjords borgere skal kunne føle trygghet for hjem og eiendom. Sandefjords gater og byrom skal være trygge. Venstre mener det er politiets oppgave å bekjempe kriminalitet og ønsker ikke en utvikling der andre overtar politiets oppgaver.

Venstre vil:

- ✓ Ha flere politifolk i byens gater og til etterforskning.
- ✓ Gi politiet mest mulig frihet i organiseringen av sitt arbeid.
- ✓ Styrke politirådet der politiet, politikere og interessegrupper samarbeider om å utarbeide gjensidige forpliktende handlingsplaner.
- ✓ Sikre et bedre oppfølgingstilbud til voldsrammede.
- ✓ Bidra til at byens gater og rom blir godt opplyste.
- ✓ Sikre like vilkår for skjenkestedene i sentrum og kontroll med at skjenke-regler overholdes.
- ✓ Skjerpe kravene for tildeling av tilatelser og innføre kommunal avgift for overvåkningskameraer.
- ✓ Ikke forby tigging og ikke innføre «tiggerbevis».

En trygg barndom

Alle barn skal få muligheter til en trygg oppvekst i Sandefjord. Venstre vil gjennomføre tiltak som kan styrke familien, bidra til utvikling av barnevernet og sikre gode helsetilbud for barn og unge.

Venstre vil:

- ✓ Skape fokus på samarbeid mellom etatene i kommunen til barns beste.
- ✓ Målrette tiltak for barn i familier som lever i økonomisk utrygghet.
- ✓ Gi alle elever innføring i konfliktløsning.
- ✓ Ta initiativ til temakurs om spesielle utfordringer de har som foreldre til barn med minoritetsspråklig bakgrunn.
- ✓ Støtte fritidsarenaer der barn og unge treffes i trygge og positive omgivelser.
- ✓ Styrke familiesentre i alle byens ungdomsskolekretser med fagpersoner som har tverrfaglig kompetanse.
- ✓ Etablere et krisesenter for barn som opplever vold i hjemmet og som trenger oppfølging av profesjonelle helsemedarbeidere.
- ✓ Styrke relasjoner/nettverket i familier.
- ✓ Utvide Home-start kontakten til en hel stilling.
- ✓ Etablere et dagsentertilbud for barn som opplever vold i hjemmet i samarbeid med et krisesenter i Tønsberg.

God alderdom

Sandefjord har en sterk vekst i den eldre del av befolkningen. Mange eldre har god helse og kan leve et godt og aktivt liv. Det er viktig at kommunen tar vare på den ressursen som disse representerer. Alle som trenger pleie og omsorg skal få et tilbud som holder høy kvalitet og som i større grad fanger opp at eldre mennesker har ulike ønsker og behov.

Venstre vil:

- ✓ Arbeide for at flere eldre kan ha en plass i arbeidslivet.
- ✓ At Sandefjord kommune skal legge til rette for at eldre arbeidstakere kan få arbeidsoppgaver ut over ordinær pensjonsalder når de ønsker det.
- ✓ Styrke samarbeidet med organisasjoner som legger til rette for en aktiv alderdom.
- ✓ Gjøre det enkelt å tilpasse egen bolig til livsløpsstandard.
- ✓ Bygge ut hjemmetjenesten slik at alle som ønsker det kan bo hjemme så lenge de har muligheter til det.
- ✓ Ta i bruk ny teknologi i hjemmebasert omsorg slik at ansatte i hjemmetjenesten i større grad kan benytte tiden til omsorg og i mindre grad til transport mellom hjemmene.
- ✓ Gjøre det lettere for eldre som trenger det å få plass på sykehjem.
- ✓ Tydeliggjøre inntakskriteriene, slik at de lett forstås av de eldre og deres familier.
- ✓ Beboere på sykehjemmene skal få bestemme mer over egen hverdag.
- ✓ At alle eldre som ønsker det skal få enkeltrom ved kommunens institusjoner.
- ✓ Opprette flere spesialplasser for mennesker med demens, og utvikle og videreutvikle konseptet demenslandsby.
- ✓ Øke kapasiteten på dag- og aktivitets-tilbudet for hjemmeboende demente.

Rusomsorg

Bruk av rusmidler er en av Sandefjords store utfordringer og vi må arbeide systematisk med å forebygge at nye grupper av barn og ungdom får rusproblemer. Alle som sliter med rusproblemer skal få hjelp av en helhetlig tiltakskjede som er lett tilgjengelig og som tar i bruk et bredt spekter av virkemidler.

Venstre vil:

- ✓ Sikre et målrettet samarbeid om hele behandlingsskjeden.
- ✓ At ideelle organisasjoner og private institusjoner skal kunne ha oppgaver i denne sektoren, og at kommunen tar et aktivt lederskap for samarbeidet.
- ✓ Samarbeide systematisk med politiet for å redusere det åpne rusmiljøet i Sandefjord.
- ✓ Heve kompetansen i alle deler av det kommunale apparatet.
- ✓ Sikre god dekning av ambulerende team.
- ✓ Sikre en god og helhetlig oppfølging av LAR-pasienter, inkludert daglige aktiviteter.
- ✓ Alle som har vært til avrusning bør få tilbud om behandling innen 24 timer.
- ✓ Sikre nok plasser for akuttavrusning.
- ✓ At alle pasienter i rusomsorgen skal ha en individuell plan.
- ✓ Sikre egnet og rask behandling for alle som ønsker å bli rusfrie, herunder sikre et nært samarbeid med spesialisthelsetjenesten.
- ✓ Styrke arbeidstreningstilbudet for de som trenger det.
- ✓ Styrke helsetilbudet, også innen tannhelse.
- ✓ Ivareta lavterskel helseomsorg.
- ✓ At det må legges til rette for en egen sykehjemsavdeling for rusmiddelbrukere.

Psykisk helse

Mange mennesker sliter med psykiske problemer i kortere eller lengre perioder. De har ulike behov for hjelp, og hjelpetilbudet må derfor være bredt og allsidig. Frivillige institusjoner er en ressurs som kommunen må bruke i arbeidet med å gjøre hverdagen lettere for de som trenger sosial kontakt, støtte og oppfølging.

Venstre vil:

- ✓ Sørge for et nært samarbeid mellom kommunens helsetjeneste og akutt-psykiatrien som ivaretas av sykehusene og de distriktpspsykiatriske sentrene.
- ✓ Sørge for god kontakt mellom alle nivå i behandlingstjenesten.
- ✓ Sikre tilstrekkelig bemanning av psykiatriske sykepleiere i eldreomsorgen.
- ✓ Samarbeide med frivillige organisasjoner om etablering av selvhjelpsgrupper og andre støttetiltak.
- ✓ Sørge for bedre opplæring av pårørende.

- ✓ Sikre at alle med psykiske lidelser får individuell oppfølgings-koordinator.
- ✓ Øke kapasiteten for helsetjenester til flykninger og asylsøkere fra ulike faggrupper.
- ✓ Sikre at barn av psykisk syke foreldre blir fulgt opp av psykisk helseteam.
- ✓ Styrke psykologstillinger for barn i barnehagealder.
- ✓ Sikre samarbeid mellom etater/avdelinger til beste for barna.
- ✓ At mennesker med angst og depresjoner skal få rask behandling.
- ✓ Sørge for at alle som trenger bolig med ulik grad av tilsyn, får tilbud om dette.

Innsats mot fattigdom.

Til tross for at vi i Norge har hatt en sterk og langvarig velstandsutvikling, er det fortsatt enkeltmennesker og familier som lever på fattigdomsgrensen. Sammenlignet med andre kommuner har Sandefjord en høy andel barn som lever i husholdninger med vedvarende fattigdom. Venstre vil at kommunen tar et større ansvar på dette området, og at det arbeides mer med å målrette tiltak og virkemidler.

Venstre vil:

- ✓ At kommunen koordinerer tiltakene i handlingsplanen for levekår.
- ✓ Sette av nok ressurser til prosjektledelse.
- ✓ At kommunen samarbeider med frivillige organisasjoner om gratis ferie- og fritidstilbud til barn og ungdom, og om deltagelse på andre sosiale arenaer.
- ✓ Sørge for at sosialhjelpssatsene ligger på et nivå som gjør at de som trenger støtte får en mulighet til å arbeide seg ut av problemene.
- ✓ Kartlegge barns behov ved søknad om sosialhjelp.
- ✓ Sørge for verdig bostandard, samt gode, trygge boforhold i alle leiligheter og eiendommer som kommunen disponerer. Spesielt er dette viktig for barnefamilier.
- ✓ Ta initiativ til et samarbeid med boligkooperasjonen for å bygge flere rimelige boliger.
- ✓ Utvide bruk av kommunal støtte til de som leier privat.
- ✓ Bygge flere spesialtilpassede boliger for vanskeligstilte.

- ✓ Utvide bruken av opplevelseskortene for barn fra lavinntektsfamilier slik at mange flere tar i bruk kortene og slik at barna kan delta på fellesaktiviteter av både kulturell og idrettslig art.
- ✓ Styrke det tverrfaglige – og tverretatlige samarbeidet i arbeidet med familier i en vanskelig livssituasjon.

Integrering

Det er en ressurs at mange innbyggere i Sandefjord har internasjonal bakgrunn. Et mangfoldig samfunn tilfører samfunnet verdier kulturelt, sosialt og økonomisk. Et godt flerkulturelt samfunn forutsetter inkludering av innvandrere basert på gjensidig toleranse og respekt. De to viktigste veiene til god integrering går gjennom utdanning og arbeidslivet.

Venstre vil:

- ✓ At Sandefjord skal bosette det antall flyktninger som IMDI ber oss om.
- ✓ Gjennomføre forsøk med gratis kjernetid i barnehager for barn med innvandrerbakgrunn.
- ✓ Sørge for at barn ikke mister sin plass i barnehagen hvis foreldre ikke har betalingsevne
- ✓ Invitere foreldre med innvandrerbakgrunn til å komme i Åpen barnehage.
- ✓ At skolene med spesiell høy andel elever med innvandrerbakgrunn får flere lærere pr elev, utvidet leksehjelpsordning og skolehelsetjeneste.
- ✓ Sikre et godt tilbud om norskopplæring til foresatte.
- ✓ Sikre tolketjeneste til de som trenger det når viktig informasjon gis.
- ✓ Utvide norskopplæringen til elever som ikke har norsk som morsmål.
- ✓ Gi lærerne i Sandefjord mulighet for tilleggsutdanning i interkulturell forståelse og kommunikasjon.

- ✓ Finne gode løsninger for å rekruttere flere lærere med minoritetsbakgrunn.
- ✓ At skolen i Sandefjord skal være tydelig i formidlingen av verdier som frihet, likeverd, likestilling, ytringsfrihet og respekt for andre.
- ✓ At skolen tilrettelegger for «Velkomstklasser» eller «Velkomstgrupper».
- ✓ Tilføre helsetjenesten for flyktninger i kommunen flere ressurser slik at vi oppnår likeverdige helsetjenester.
- ✓ Likeverdige helsetjenester forutsettes av særomsorg i form av lett tilgjengelige helsetjenester, spesielt i et tidlig stadium av integrering. Det er helsesøster-tjenesten i Sandefjord som nå tilbyr denne tjenesten.
- ✓ Øke ressursene for NAV-ansatte som jobber med introdeltakerne. Slik at vi sikrer at de kan fortsette sitt effektive arbeid med å få folk raskt i arbeid.

Styrk folkehelsen.

Vi skal skape et samfunn som fremmer helse i hele befolkningen. Tiltakene skal være forebyggende og helsefremmende, i stedet for reparerende. Venstre vil at Sandefjord Kommune skal føre en mer aktiv folkehelsepolitikk. Dette skal være innsats som direkte og indirekte skal fremme folks helse og trivsel, forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse og arbeide for en jevnere fordeling av faktorer som påvirker helsen.

Venstre vil:

- ✓ At kommunen skal ha en folkehelseplan som er tverrsektoriell og forankret i kommuneplan.
- ✓ Følge opp den årlige Folkehelseprofilen med informasjon.
- ✓ At kommunen legger til rette for gratis aktivitetstilbud i SFO.
- ✓ Støtte opp om tiltak i nærmiljøene som har til hensikt å fremme fysisk aktivitet.
- ✓ Legge mer til rette for fysisk aktivitet for innbyggere i alle aldre.
- ✓ Støtte opp om og utvikle tiltaket «Full Fres».
- ✓ Gi støtte til Tufteparken.

VÅRE HOVEDKANDIDATER

Stem oss til formannskapet

Karin Virik

Karin er en frittalende politiker som er født og oppvokst i Sandefjord. Hun var også en meget markert politiker for Venstre i Sandefjord kommune i 1980–1984.

Hun har to barn og to barnebarn. Er utdannet Cand. mag med statsvitenskap mellomfag, offentlig rett og massekommunikasjon i fagkretsen. Hun driver eget firma hvor hun jobber med endringsprosesser og ledertrening.

Karins fanesaker er verdiskapning, skole og miljø. Hun brenner for de svake i samfunnet og har engasjert seg i temaet fattigdom og bedre levekår for alle i kommunen.

Karin er svært opptatt av et levende lokaldemokrati og spredning av makt og utfordrer stadig høyresiden for å åpne opp politiske prosesser. Spesielt viktig er dette i Sandefjord hvor høyresiden har sittet ved makten i mer enn 70 år.

Karin sitter i Bystyret og er gruppeleder. Hun sitter også i styret i Torp – Sandefjord Lufthavn. Hun og er også politisk nestleder fra 2010 og satt i styret i Vestfold Venstre i 2012.

Nils Økstad Fischer

Han er samboer med Henriette og har to barn. Oppvokst i Sandefjord og flyttet tilbake for to år siden.

Han har økonomiutdanning og jobber i bank på bedriftsmarkedet. Bor landlig på Furustad og er nokså fersk innen lokalpolitikken.

Nils er glad i holde seg i form – han løper i Marum – er ofte i svømmehallen og er ute på gå/sykkelturer med barna.

Nils har som fanesaker: Verdiskapning, øke attraktiviteten til Sandefjord som bosted, ledighet blant unge og et bærekraftig grønt lokalsamfunn

Grethe Skjelbred

Hun står som nummer tre på Venstres liste.

Grethe er 61 år – født og oppvokst i Sandefjord. Hun har to voksne barn og 1 (snart 2 barnebarn). Bor i Dølebakken.

Hun er utdannet barnehagelærer med tillegg i spesial-pedagogikk. Hun jobber som støttepedagog i Sandefjord Kommune. Hun har tidligere jobbet som flyvertinne og sekretær.

Hun liker å lese bøker og grave i hagen.

Grethes fanesaker: Oppvekst – skole – idrett – miljø og dyrevelferd.

Politiske verv: Hun er styremedlem/sekretær i Sandfjord Venstre.

VÅRE ØVRIGE KANDIDATER

Stem oss inn i bystyret

- ✓ 1 Karin Virik
- ✓ 2 Nils Økstad Fischer
- ✓ 3 Grethe Skjelbred
- ✓ 4 Pål Andre Numme
- ✓ 5 Eilif Kiland
- ✓ 6 Marianne Reistveit
- ✓ 7 Lars Flagstad
- ✓ 8 Turid Bøen Liverød
- ✓ 9 Tormod Stedje Tveit
- ✓ 10 Anne Marie Horntvedt
- ✓ 11 Johnny Peeters
- ✓ 12 Katrin Skjelbred
- ✓ 13 Finn Bowers
- ✓ 14 Einar Frogner
- ✓ 15 Wenche H. Girlando
- ✓ 16 Dan Syvertsen
- ✓ 17 Sunniva Moe Holmbek
- ✓ 18 Knut Nalum
- ✓ 19 Ragnhild Ustgård
- ✓ 20 Paul M.D. Karlsen
- ✓ 21 Liv Dverdal Jansen
- ✓ 22 Elfrid Jacoby
- ✓ 23 Thomas Blix
- ✓ 24 Bendte W. Kvarenes
- ✓ 25 Ole-Andreas Thorsen
- ✓ 26 Catrine G. Karlsen
- ✓ 27 Victor Skimmeland
- ✓ 28 Grethe Sogn Heggland
- ✓ 29 Kjell H. Skalmeraas
- ✓ 30 Trygve Danielsen

Vi satser sammen

Venstre i Sandefjord, Andebu og Stokke er enige om en del felles satsinger i ny sammenslått kommune.

For Venstre vil det viktigste være å etterleve og oppfylle de satsingene som lå i dokumentet som ble lagt til grunn for sammenslåingen

Venstre vil også:

- ✓ Utvikle et nytt grønt og miljøvennlig boområde i nye Sandefjord.

- ✓ Tilrettelegge og bestemme for en ny bymarkgrense.
- ✓ Tilrettelegge for grønne stier/turer på kart og internett.
- ✓ Ny Kodalvei (Fv. 305) til/fra Fokserød og videreføring av øst-/vestforbindelse (Fv. 560) fra Borgeskogen mot Andebu.
- ✓ Utvikling av friluftsmulighetene langs våre innsjøer, eks. Askjemvannet, Goksjø og Akersvannet.
- ✓ Arbeide for at den nye kommunen kommer inn under den statlige ordningen for bymiljøavtaler.

VENSTRE

www.venstre.no/sandefjord